

Conflictes d'abans i d'ara

El doctor en història de la UdG Lluís Sales Favà investiga els casos que va resoldre la cort de justícia de la baronia de Llagostera a finals del segle XV

Es tracta de documentació “oblidada” fins ara de la mirada historiogràfica

L'accés a les muralles i el castell de Llagostera QUIM PUIG.

El 1429, Joan Rosques, ferrer de Llagostera, va confeccionar un arc de ballesta per al batlle de Cassà de la Selva, Pere Caner, el qual no l'hi va poder pagar a l'acte, i li va deixar a deure una quantitat indeterminada de diners, bo i dipositant unes cortines en forma de penyora. El setembre d'aquell any, el deute encara no havia estat saldat i segons la correspondència entre les dues batllies, s'instava la subhasta pública de les cortines per saldar el deute. És un dels exemples, de conflictes econòmics, que va haver de resoldre la justícia de l'època i que el doctor en història de la UdG, Lluís Sales Favà

[<http://www.refiscat.udg.edu/ca/personal1/1104-lluis-sales-fava.html>], especialitzat en l'estudi del crèdit privat i la morositat en contextos rurals durant la baixa edat mitjana, agafa com a base de treball per a la recerca que ha de realitzar, guanyadora de la IX Beca Esteve Fa de l'Ajuntament de Llagostera [<http://www.llagostera.cat>].

L'objecte de la investigació de Lluís Sales Favà és centrar-se en un tipus de documents, “inèdits”, en el sentit que cap historiador contemporani s'havia mirat abans. “Fa 700 anys no teníem un estat centralitzat que s'ocupés de l'administració de justícia i en cada baronia o petit territori dependent del rei hi havia una cort que administrava justícia de primera instància”, assenyala. La recerca becada se centrarà en la cort de justícia de la baronia de Llagostera i les causes que tenen a veure amb crèdits entre particulars, censos o rendes impagades als senyors territorials, conflictes familiars, per dots o herències. Totes s'anotaven en el registre de cort que recull denúncies, obligacions de pagaments de deute o embargaments. “Davant d'un impagament reiterat, la cort podia decidir, per exemple, embargar una part de la collita, o del mobiliari”, explica Sales Favà. Afegeix que aquests registres de cort han estat sovint “oblidats” pels historiadors, que no se'ls han mirat de la mateixa manera que els actes i protocols notariais. “Els historiadors s'han fixat més en l'acció no conflictiva” assenyala. Hi ha un motiu i és que els registres notariais s'han conservat d'una manera més seriada i en canvi els de cort, de manera més fragmentària i per tant s'han estudiat menys. “Els historiadors tot just ara comencen a entendre moltes d'aquestes entrades”, explica.

La investigació posarà el focus no tant en la quotidianitat a la Llagostera rural del segle XV sinó en el conflicte en la comunitat i a fora. Així, l'historiador es fixarà en l'afectació local de la guerra civil catalana que té lloc aquells anys. “Espero trobar-hi referències i també d'un segon conflicte que hi és empeltat: el dels remences, que es volen alliberar de la servitud”.

Els conflictes civils de fa 700 anys són els mateixos que ara? “Si he de fer una comparació entre aquests

tribunals de primera instància rurals amb alguna instància actual, diria que un contenciós o una sanció administrativa, en la que no es presenten proves sinó que la cort actua d'ofici”.

D'aquesta recerca prèvia, l'historiador Lluís Sales Favà, i a tall d'exemple, explica un altre cas del camp del dret penal . L'any 1368 el jutge va citar els germans Guillem i Llorenç Albertí, de Llagostera, per tal de prestar declaració. Segons havia entès el jutge, ambdós homes, amb una sèrie de còmplices de Tossa, havien assaltat armats el mercader Bernat Vives mentre aquest transitava pel camí de Caldes. Vives, que anava cap al mercat de Tossa, era un draper, el que avui en dia es consideraria un “empresari tèxtil”, molt reputat al territori amb una àmplia borsa de clients. Els Albertí van preferir no comparèixer davant del jutge, fet pel qual van ser declarats fugitius i s'imposa una pena a qualsevol persona que els prestés ajuda en la seva rebel·lia. Es desconeixen les causes de l'assalt, però Salas Favà recorda que els pagesos i vilatans de Llagostera contreien deutes, que a vegades no podien arribar a pagar del tot, amb mercaders que els oferien béns de consum. “Gràcies precisament a les actes dels llibres de la cort sabem que aquests mercaders instaven als batlles i jutges locals que actuessin contra els morosos”.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 01-08-2021, Pàgina 24

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2008770-conflictes-d-abans-i-d-ara.html>